

ROMÂNIA
Avocatul Poporului

Str. George Vrăca nr. 8, Sector 1, București
www.avp.ro

Tel.: +40-21-312.71.01, Fax: +40-21-312.49.21, E-mail: avp@avp.ro
Tel. dispecerat: +40-21-312.71.34, E-mail: petitii@avp.ro

AVOCATUL POPORULUI
REGISTRATURĂ GENERALĂ
IEȘIRE Nr. 9885 / 19. APR. 2022

Domnului Vasile SASU, Primar

Primăria comunei Durnești
comuna Durnești, județul Botoșani

RECOMANDAREA

Nr. 46 din 19. APR. 2022

Avocatul Poporului s-a sesizat din oficiu, ca urmare a aspectelor semnalate în articolul intitulat: „ *băiatul cu gropiță în bărbie, a dispărut de acasă: Sunați la 112 dacă îl vedeți - FOTO*”, publicat în ziarul Botoșăneanul din 9 noiembrie 2021, în care se relatează despre faptul că minorul , în vârstă de ani, din comuna județul Botoșani, a părăsit domiciliul pe 7 noiembrie 2021, fără a reveni.

Pentru verificarea unor posibile încălcări ale normelor constituționale care reglementează *protecția copiilor și a tinerilor și dreptul la viață și la integritate fizică și psihică*, prevăzute de art. 49 și art. 22 din Constituția României, Biroul teritorial Suceava al instituției Avocatul Poporului a înaintat adrese către Primăria comunei Durnești, județul Botoșani, Inspectoratul de Poliție Județean Botoșani, precum și la Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani.

Inspectoratul de Poliție Județean (IPJ) Botoșani ne-a comunicat că la data de 10 noiembrie 2021 copilul a fost găsit la un localnic din satul , comuna jud. Botoșani, la aproximativ 60 km. de locuința de domiciliu, din verificările efectuate rezultând faptul că **în mediul său familial acest copil se afla într-o posibilă situație de risc**, motiv pentru care a fost condus de către polițiști la sediul Centrului de Primire a Copilului în Regim de Urgență (CPCRU) „Micul Prinț” Botoșani, în vederea luării măsurilor de protecție specială ce se cuvin în interesul superior al copilului, conform atribuțiilor legale ce revin D.G.AS.P.C. În acest sens, copilul a relatat organelor de poliție că, de la momentul plecării de la domiciliu și până la găsirea sa, nu a fost victima vreunei infracțiuni sau abuz, însă a susținut că **a plecat de acasă motivat de faptul că ar fi fost agresat de către concubinul mamei sale**, numitul , lucrătorii Secției de Poliție Rurală nr. 10 Ștefănești - I.P.J. Botoșani sesizându-se din oficiu în acest caz cu privire la săvârșirea infracțiunii de *violență în familie*, fapta prevăzută și pedepsită de art. 199 alin. (1) raportat la art. 193 alin. (1) Cod penal.

Din ancheta socială întocmită în acest caz, pusă la dispoziție de **Primăria comunei Durnești**, rezultă că minorul care a plecat de la domiciliu face parte dintr-o familie de uniune consensuală, în care, alături de mamă și de concubinul acesteia, mai locuiește un minor, provenit dintr-o altă relație a mamei.

De asemenea, rezultă că **autoritatea publică locală cunoștea de mai mult timp situația acestui copil**, care nu era mulțumit de viața pe care o ducea alături de familia sa, în acest sens subliniindu-se următoarele: **„Situatia de conflict dintre minorul (...) și părinții săi (...) este cunoscută la nivelul compartimentului de asistență socială, motivele detaliate de fiecare în parte a fost că fiul este nemulțumit de faptul că este pus la muncă iar mama spune că acesta nu este ascultător.”** Mai mult decât atât, s-a constatat existența unor **condiții minime de trai** de care beneficiază această familie, precum și faptul că **la muncile agricole, precum și la cele privind creșterea animalelor sunt folosiți și copiii.**

În concluziile anchetei sociale se precizează că mama face eforturi pentru a reface relația mamă-fiu, urmând un program de consiliere psihologică și menținând legătura cu acesta telefonic, totodată asumându-și responsabilitatea creșterii și îngrijirii celui alt minor care locuiește împreună cu ea în casa din satul **Totodată**, se menționează că: **„În colaborare cu D.G.A.S.P.C Botoșani, se fac eforturi pentru reintegrarea minorului în familia naturală, deoarece până la acest moment nu s-au identificat factori de risc care să împiedice acest lucru.”**

Analizând cele două răspunsuri, constatăm că informațiile comunicate de către IPJ Botoșani sunt contradictorii celor consemnate în ancheta socială pusă la dispoziție de Primăria comunei Durnești, în sensul că, în timp ce organele de poliție au identificat o posibilă situație de risc, constând în probabile acte de violență în familie comise asupra minorului, situație semnalată Direcției Generale de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani, Primăria comunei Durnești, județul Botoșani, nu vede nicio problemă în cazul acestui minor. Mai mult decât atât, autoritatea publică locală încercă să minimizeze sau chiar să excludă o potențială situație de risc în care s-ar fi aflat de-a lungul timpului minorul în familie și care a condus probabil la decizia acestuia de a pleca, ceea ce a făcut necesară obținerea unor informații de la DGASPC Botoșani, pentru a putea concluziona dacă există într-adevăr, sau nu, vreo situație de risc în familia din care provine copilul care a părăsit domiciliul și dacă se impune instituirea unei măsuri speciale de protecție pentru acest copil.

Răspunsul comunicat de **Direcția Generală de Asistență Socială și Protecția Copilului Botoșani**, confirmă faptul că IPJ Botoșani Serviciul de Investigații Criminale a adus în atenția acestei instituții situația copilului care a părăsit voluntar locuința, din verificările efectuate rezultând că **minorul a părăsit domiciliul părintesc de teama unor eventuale măsuri de corijare a comportamentului prin violență**, întrucât nu a finalizat toate sarcinile gospodărești prestabilite de către concubinul mamei, descriind că **este implicat în mod activ în multiple activități legate de creșterea animalelor** (acompanierea celor 60 de capre pe imaș/câmp și supravegherea lor, implicarea în activități de mulgere a acestora alături de mamă și concubin, trezirea tuturor membrilor familiei la ora 04⁰⁰ pentru realizarea treburilor specifice, utilizarea de obiecte specifice din agricultură/curățenie la animale), **de multe ori în defavoarea realizării activităților școlare**, ceea ce a condus la acumularea unor absențe școlare, inclusiv prin neparticiparea la orele în format online. De asemenea, a relatat că, **în cazul în care treburile din gospodărie nu erau îndeplinite corespunzător, era expus violenței prin lovirea cu o nua peste palme și corp.** Pentru aceste motive, DGASPC Botoșani a sesizat Secția Nr. 10

Poliție Rurală Ștefănești - Postul de Poliție Durnești, care a confirmat faptul că efectuează o anchetă cu privire la situația semnalată, fiind înregistrat în acest sens dosarul penal nr.: _____, sub aspectul săvârșirii de către concubinul mamei a infracțiunii de *violență în familie*, dosarul urmând a fi soluționat procedural.

Reprezentanții DGASPC Botoșani, în urma evaluării situației psiho-socio-familiale au constatat suspiciunea expunerii copilului la o situație de violență (abuz fizic și exploatare prin muncă) de către concubinul mamei, ceea ce a **determinat emiterea deciziei de instituire a unei măsuri de protecție specială pentru copil, dispunându-se în acest sens plasamentul în regim de urgență la un asistent maternal profesionist.**

***

Respectarea dreptului la protecție și asistență în realizarea și exercitarea deplină a drepturilor copilului, prevăzut de art. 5 din Legea nr. 272/2004 privind protecția și promovarea drepturilor copilului, republicată, cu modificările și completările ulterioare, se asigură prin activitatea specifică realizată de instituțiile și autoritățile publice cu atribuții în acest domeniu.

În acest scop, dispozițiile art. 118 din Legea nr. 272/2004 stabilesc pentru persoanele cu atribuții de asistență socială din aparatul propriu al consiliilor locale comunale îndeplinirea unor sarcini în domeniul protecției copilului, printre acestea fiind și cele privind monitorizarea și analizarea situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor.

În același sens, potrivit prevederilor art. 8 alin. (7) lit. a) din Anexa 3 la H.G. nr. 797/2017 (Regulamentul-cadru de organizare și funcționare al compartimentului de asistență socială organizată la nivelul comunelor), în domeniul protecției drepturilor copilului, Compartimentul destinat protecției și promovării drepturilor copilului are **obligația de a monitoriza și a analiza situația copiilor din unitatea administrativ-teritorială, precum și modul de respectare a drepturilor copiilor.**

Metodologia din 2015 de lucru privind colaborarea dintre direcțiile generale de asistență socială și protecția copilului și serviciile publice de asistență socială și modelul standard al documentelor elaborate de către acestea, aprobată prin H.G. nr. 691/2015 (Anexa 2), stabilește prin dispozițiile art. 3 următoarele: „***În vederea îndeplinirii atribuției de monitorizare și analizare a situației copiilor din unitatea administrativ-teritorială și a realizării activității de prevenire a separării copilului de familia sa, serviciul public de asistență socială identifică situațiile de risc la care este supus copilul și care impun acordarea de servicii și beneficii.***” Pentru îndeplinirea acestei obligații, situația de risc a copilului trebuie analizată cel puțin din perspectiva aspectelor prevăzute la art. 4 (a) situația economică a familiei; b) situația socială a familiei; c) starea de sănătate a membrilor familiei; d) nivelul de educație al membrilor familiei; e) condițiile de locuit ale familiei; f) existența unor comportamente la risc identificate în cadrul familiei).

De altfel, potrivit art. 6 alin. (1) din această Metodologie, Serviciul public de asistență socială are **obligația de a identifica cu prioritate copiii aflați în situație de risc** din unitatea lor administrativ-teritorială. Suspiciunile privind existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență îl obligă pe reprezentantul serviciului public de asistență socială să sesizeze de îndată direcția generală de asistență socială și protecția copilului,

care are la rândul său are obligația de a verifica suspiciunea în termen de cel mult 48 de ore de la primirea sesizării, în conformitate cu dispozițiile art. 12 din Metodologie.

Având în vedere răspunsurile comunicate și documentele analizate, remise în copii în urma demersurilor efectuate, raportat la normele legale în vigoare, incidente în aceste caz, reținem următoarele **concluzii**:

1. -se confirmă aspectele relatate de presă, în sensul că minorul [redacted] în vârstă de [redacted] ani, din comuna [redacted], județul Botoșani, a părăsit domiciliul pe 7 noiembrie 2021, fiind găsit de polițiști în data de 10.11.2021, la un cetățean din sat [redacted], comuna [redacted] jud. Botoșani, la aproximativ 60 km. de locuința părinților, de la momentul plecării de la domiciliu și până la identificarea sa copilul nefiind victima vreunei infracțiuni sau abuz;

2. -în cadrul verificărilor efectuate, **polițiștii au identificat elementele unei posibile situații de risc în care se afla copilul în mediul familial din care provine, procedând în mod corect la sesizarea DGASPC Botoșani, în vederea luării măsurilor de protecție specială ce se cuvin în interesul superior al copilului**, iar pentru cercetarea faptelor de abuz fizic la care a fost supus minorul [redacted] a fost întocmit dosarul penal nr [redacted] cu privire la săvârșirea infracțiunii de *violență în familie*, fapta prev. și ped. de art. 199 alin. (1) raportat la art. 193 alin. (1) Cod penal;

3. – deși se afirmă că situația de conflict dintre părinți și acest copil era cunoscută la nivelul compartimentului de asistență socială, Primăria comunei Durnești, prin concluziile anchetei sociale întocmite, reține că se fac eforturi pentru reintegrarea minorului în familia naturală, deoarece până la acest moment nu s-ar fi identificat factori de risc care să împiedice acest lucru, **poziția autorității publice locale echivalând cu o încercare de a minimiza sau chiar de a exclude o potențială situație de risc în care s-ar fi aflat de-a lungul timpului minorul în familie**;

4.- în urma evaluării situației psiho-socio-familiale **s-a constatat suspiciunea expunerii copilului la o situație de violență (abuz fizic și exploatare prin muncă)** de către concubinul mamei, **DGASPC Botoșani dispunând instituirea măsurii speciale de protecție a plasamentului în regim de urgență la un asistent maternal profesionist și acordarea unor servicii de suport psihologic prin participarea copilului la un „Program de consiliere psihologică” în cadrul Biroului de Asistență Maternală, în vederea depășirii emoțiilor negative experimentate în context familial și monitorizării constante a stării sale psihoemoționale**;

5. -**activitatea compartimentului de asistență socială din cadrul Primăriei comunei Durnești - județul Botoșani este deficitară**, constatându-se că nu sunt cunoscute/nu sunt aplicate normele legale privind identificarea situațiilor de risc pentru copiii din comunitate, precum și modul în care ar trebui să se acționeze în cazul suspiciunilor privind existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență.

Având în vedere aceste argumente, în temeiul dispozițiilor art. 59 din Constituția României și ale art. 15 alin. (2), art. 16, art. 24 alin. (1) și (2) și art. 26 alin. (2) din Legea nr. 35/1997 privind organizarea și funcționarea instituției Avocatul Poporului, republicată;

Pentru realizarea scopului constituțional și legal privind apărarea și protecția drepturilor și libertăților persoanelor fizice în raporturile cu autoritățile publice,

Avocatul Poporului emite următoarea:

RECOMANDARE

1. **Primarul comunei Durnești, județul Botoșani, în exercitarea atribuțiilor conferite de lege, în scopul asigurării respectării principiului interesului superior al copilului, urmează să dispună măsurile necesare îmbunătățirii activității de asistență socială la nivelul autorității publice locale, pentru:**

- **eficientizarea monitorizării minorilor din comunitate în vederea identificării cu prioritate a situațiilor de risc** care pot determina separarea copiilor de părinți, precum și pentru prevenirea comportamentelor abuzive ale părinților și a violenței în familie;

- **asigurarea colaborării interinstituționale cu instituțiile și organizațiile care pot sprijini serviciul public de asistență socială** (școala, poliția, biserica și cultele recunoscute, medicul de familie etc.), în activitatea de identificare a familiilor vulnerabile și a situațiilor de risc în care se pot afla copiii din comunitate;

- **informarea persoanelor de la nivel local care, prin natura profesiei, intră în contact cu copiii din comunitate și au suspiciuni cu privire la existența unei situații de risc** (polițistul, medicul de familie, cadrele didactice, asistentul medical etc.), asupra obligației de a completa fișa de observație și de a o transmite în termen de maximum 48 de ore serviciului public de asistență socială, potrivit art. 7 alin. (3) din Metodologia din 2015, aprobată prin H.G. nr. 691/2015 (Anexa 2);

- **respectarea obligației reprezentantului serviciului public de asistență socială de a sesiza de îndată, în vederea verificării, direcția generală de asistență socială și protecția copilului în cazul suspiciunilor privind existența unei situații de abuz, neglijare, exploatare și orice altă formă de violență, în conformitate cu dispozițiile art. 12 din Metodologia din 2015.**

- **asigurarea condițiilor necesare pentru formarea profesională continuă a personalului din cadrul compartimentului de asistență socială organizat la nivelul comunei cu privire la prevederile legale aplicabile în domeniul protecției și promovării drepturilor copilului.**

2. **Primarul comunei Durnești, județul Botoșani va informa instituția Avocatul Poporului, prin Biroul teritorial Suceava, în termen legal, cu privire la însușirea Recomandării, comunicând măsurile dispuse.**

București, aprilie 2022

